

ALMANLAR NORVEÇTE ZAYİAT VERİYOR

Kayaklı Norveç Müfrezeleri Alman Kıtâatını İmha Ediyorlar. İngiliz Kuvvetleri Norveç İçlerinde Muharebelere Başladı

Skajarakta büyük bir deniz muharebesi oluyor

Geliyoruz
Dediler ve
Geldiler

Karaya çıkan İngiliz kuvvetleri Norveçlilerle beraber taarruza geçerek cenubi Norveçteki Alman kuvvetlerini sıkıştıraraklardır, bu taktirde, Almanya, ya İsveç de taarruz etmek, yahut da Norveçten gitmek şıklarından birini kabule mecburdur.

Yazan: ABİDİN DAVER

Almanlar 9 nisan gecesi, siyasi ve sevkulcey-i bir baskınla Norveç'e asker çıkarmışlardı. Aradan bir hafta geçmeden, 15 Nisan günü de, İngiliz kuvvetleri Norveç sahillerine çıktılar. Bu arada, müttefik deniz ve hava kuvvetleri azami şiddetle müdahale ederek üç mühim netice elde etmişlerdir:

1 - Norveçte karaya çıkan Alman ordusunun muvazalasını keserek buna yardımcı koştan Alman nakliye gemilerini batırmak,

2 - Bütün Norveç ve Baltık sularına mayın dökererek kendi ihrac hareketlerinin emniyetini temin etmek,

3 - Norveçlilere maddeten ve mânen yardım ederek Almanların, Norveç'i işgal etmelerine mâni olmak ve gafil avlanan Norveçin seferberliğini kolaylaştırmak.

Alman ordusunun karaya ayak bastığı günden itibaren, geçen altı gün içinde, İngiliz deniz hükûmiyeti, işte bu mühim işleri gördü ve yedinci günü de, İngiliz ordusunun ilk birlikleri Norveç kıyılarına çıkarıldı. Hitlerin askerleri Norveç'e ayak bastıkları gün, İngilizler, Norveçlilere,

- Dayanın imdadınıza geliyoruz.

Demislerdi; yedi gün sonra da hakikaten Norveç'e geldiler. Bir ordunun irkâb ve ihracı ne demek olduğunu bilenler, bu sırada hayran olacaktırlar. Norveçte karaya çıkan İngiliz ordusu, böyle bir hareket mevzuu bahsolvadığı için, elbette İngiliz limanlarında, hareket hazır bulunmuyordu; yalnız bunları taşıyacak olan nakliye gemilerinin bir kısmı, harb yüzünden işsiz kâlen İngiliz - Fransız yolu vapurları, yakın limanlarda bulunmadığı şüphesizdi. Kıtâat, süratle limanlara nakledildiler; oradan gemilere bindirildiler ve müttefik donanmasının himayesi altında bütün Şimş denizini ve Atlas Okyanusunu geçtiler. Bu satırların yazıldığı saatte, henüz Narvik'den başka hangi Norveç limanlarına İngiliz askeri çıkarıldığı malûm değildir. Narvik ise, İngilterenin şimali şarkisindeki Norveç'e en yakın Wick limanından - ki askerlerin buradan ir-

(Arkası 3 üncü sayfada)

Stavanger tamamiyle tahrip edildi

Norveç topraklarına çıkarılan İngiliz kıtâatı resimde görüldüğü gibi iklîme göre techiz edilmiş bulunmaktadır.

Müttefiklerin yardımı hakkında Norveç hükûmeti bir beyanname neşretti

İkinci Fin gönüllü taburu Norveç toprağında Almanlarla harbe başladı

Alman işgali altında Norveç üslerini bombalayan Giltaze pilotları.

Stokholm, 16 (A.A.) - Reuter ajansı bildiriyor: Alman istilasının ilk günleri, kral Haakon ve Norveç hükû-

metini ele geçirmek üzere Norveç dahiline sokulan Alman kolü, Oslo'nun 100 kilometre şimali, Oslo'nun 100 kilometre şimali,

(Arkası 3 üncü sayfada)

BELEDİYE MEMURLARI TEKAÜTLÜK LÂYİHASI HAZIRLANDI

DAHİLİYE VEKİLİNİN RİYASETİNDE BİR HEY'ET LÂYİHA ESASLARINI TESPİT ETTİ

Ankara, 16 (İKDAM Muhabiri telefonla bildiriyor) - İstanbul ve Ankara Belediyeleri haric olduğu halde diğer Belediyeleri-

mizde çalışan memurların ve Belediyeler Bankası memurlarının tekaütlük hakları olmasından bu

(Arkası 3 üncü sayfada)

İtalya'nın vaziyeti

Hükûmet halkı harbe hazırlıyor

Roma, 16 (A.A.) - Reuter bildiriyor:

İtalyan birinci ve ikinci filolarının dün ilkbahar manevralarına başladıklarına dair burada bazı sayılar deversan etmektedir. Fakat harb gemilerinin muhtelif hareketi hakkında hiç bir malûmat alınmadığını resmi mehafil temin etmektedir.

(Arkası 3 üncü sayfada)

AMERİKA DA MUTLAKA HARBE GİRECEK MİŞ

Newyork, 16 (A.A.) - Newyork Post gazetesinin Washington muhabiri yazıyor:

«Amerika askeri mütehassıslarının zannettigine göre, ihtihatta hangi parti kazanırsa kazansın Amerika bir buçuk seneye kalmaz harbe girecektir.

Mütehassıslar geçen yedi ay harpten sonra Amerikanın istikrarını sakınlması imkânsız olduğunu her zamandan ziyade kanidirlir.

Memleketi müdahale havası ediyor. Bu hava ve fikir Norveçle Danimarkanın Hitler tarafından istilan üzerine vücut bulan aksülâmetin mahsulüdür.

Müttefikler zaferden emin

REYNO: «Fransız milleti hürriyeti uğrunda harp ederse mağlûp edilemez», DEDİ

İsveçin yeni Müdafaa Tedbirleri

Bir çok limanlar gemilere kapatıldı

Almanyadaki İsveçliler memleketlerine dönüyor

Stokholm, 16 (A.A.) - Reuter ajansı bildiriyor:

Öğledenberi, bütün İsveçte, ha va taarruzlarına karşı tahaffuz terilmektedir. Bu mahfillerde müdafaa tertibatı her şehirde ve her kasabada artmaktadır. Dokuz

(Arkası 3 üncü sayfada)

ÇEMBERLAYN NİHAİ ZAFERİN KAZANILACAĞI HAKKINDAKİ İTİMAİNİ TEKRARLADI

ÇORÇİL

ÇEMBERLAYN

Londra, 16 (A.A.) - Başvekil Çemberlayn bir toplantıda kusa bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

«Bundan az zaman evvel nihai zafer hususunda harbe baş-

ladığımız zamana nisbetle on ke-re fazla itimad beslediğimi söylemişim. Bu itimadı tamamen muhafaza ettiğimi şimdi tekrar ediyorum. Alman vahşetinin bütün şikletini hissedilen insanlar, Almanya'nın mahkûm edenler kütlesine milyonlarla iltihak etmişlerdir. Çünkü Almanların her yeni hareketi gösteriyor ki, hiç bir millet, ne kadar sulhperver, ne derece mütevazı ve ne kadar kendi halinde olursa olsun bu kuduz köpek gebertilmedikçe kendini emniyette bulmayacaktır.

Almanya, şimdiye kadar bir çok yanlış hesaplara kapılmıştır. (Arkası 3 üncü sayfada)

Yugoslavyada gestapo faaliyeti tenkil ediliyor

Belgrad, 16 (A.A.) - Reuter bildiriyor:

Polis tarafından Alman ajanı telâkki edilen bazı kimselerin evlerinde yapılan taharriyat neticesinde bir çok mühim tevkifat icra edilmiştir. Zannolunduğuna göre bu tevkifat Alman Gestaposunun Yugoslavya dahilindeki faaliyetini kırmak için hazırlanan şiddetli bir hareketin ancak mebedini teşkil etmektedir.

Almanyanın garpte anî bir taarruza geçmesi muhtemel!

Holanda ve Belçika yeniden ihtiyat tedbirleri aldılar

Lüksemburg, 16 (A.A.) - Echternech'dan bildirildiğine göre, dün gece nehrin Alman sahilinde mühim kıtaat değişiklikleri olmuştur.

Bazı haberlere göre bu kıtaat arasında yapılan mutad değişikliklerdir; fakat, her zamankinden daha geniş bir nisbette yapılmıştır.

HOLANDADA

Amsterdam, 16 (A.A.) - Almanyanın Emden limanının karşısında bulunan Holandanın Ems

nehri ağzındaki Delfzyl limanı sıkı bir mürakabe altına alınmıştır. Bunun aşikâr sebebi Alman ticaret gemilerinin muhtemel tahaffüsüne mâni olmaktır. 440 tondan daha büyük olan vapurlar Holanda deniz makamlarının kontrolüne tâbi tutulacaktır.

BELÇİKADA

Brüksel, 16 (A.A.) - Hükûmet gayrikanunî olarak Belçikada i-kamet eden cenebileri hududa

(Arkası 3 üncü sayfada)

Macarlar Beşiktaş'ı da yendi!

KİŞPEŞT:4 BEŞİKTAŞ:2

Misafir takım İstanbul şampiyonu karşısında güzel bir oyun çıkardı

Galatasaray'a 6-1 mağlûp olduktan sonra pazar günü de Feriðbahceyi 1-0 yenen Macar lîkânın kuvvetli ekiplerinden Kışpeşt dün son oyununu Taklâm

(Arkası 3 üncü sayfada)

Dünkü, Beşiktaş - Kışpeşt maçından bir intiba..

BUYUK TARİHİ ROMAN : 164

GENÇ OSMAN

Yazar: M. Sami Karayel

Zorba elinde kılıç, tek başına Sultan Mustafayı arıyordu

— Sultan Mustafa buradadır.. Zorbalı, sesin geldiği tarafı bulup, sesin geldiği tarafı bulup, sesin geldiği tarafı bulup...

— Peki, zayıf ses mitemdiyen: — Sultan Mustafa buradadır. — Diyip duruyordun, Naima tarihî şöyle yazıyor:

... Tasradan sopalar ile kulübe üzerine çıkıp «şer ile Sultan Mustafayı isteriz» diye çağırıyorlar; Asağdan «Sultan Mustafa buradadır» diye bir avaz nerm zahir oldu. [1]

Asiler, sesin geldiği tarafı pençereye göz attılar... Bu bir kılıp sesi idi. Derinden derine durmadan sesleniyordu:

— Sultan Mustafa buradadır.. Zorbalılar, hemen haremi hümayun kulubesini delmeye başladılar.. Kazma kürek getirdiler..

Ve kulübeyi vura, vura dediler... Kulübe her kazma vurulduca çıkan sadası sarayı hümayunun havvularına yayılıyor. Oradan da diğer bir aksı suda ile genç Sultan Osmanın bulunduğu derinliğe kadar varıyordu.

Zorbalı, hanımı hümayun kulubesini delmeye başlayınca, o ana kadar işitilmemiş, görülmemiş olan bu hale hanımı hümayunu muhafazaya memur olan Arap ağaları, asilerin üzerine ok atmaya başladılar.. Bu ağalar, zorbalıların, harem dairesinin kulübesine birdane çıkıp, kazma ile delmelerini ve harem hümayuna sellenmişsellam destursuz girileceklerini görmekten haya edip huza gelmek için başlarına hücumu cür'et etmişlerdi.

Pekat, zorbalı, Arap harem ağalarının kendileri ok attıklarını görürne kulubesinin üzerinden diğer kulubelere sıçrayarak yetiştiler. Ve zencileri hemen kılığın geçirdiler.

Asiler, kulübeyi delmişlerdi. Pekat, asayya inmek için ip ve yabuk mendil vardı.

Nihayet, divanhanenin kalın perde içlerini baltaların ucıyla çekerek elde ettiler.. İçlerinden azırlı bir zorba verdisi ipini beline bağladı. Arkadagları için ucu ucu tutuldu. Asayya indi.. Asağda kimse yoktu. Loş bir karanlık içinde elinde kılıç tek başına olan zorba bağıyordu:

— Ser ile Sultan Mustafayı isteriz..

Asi divanhaneyi deliyordu. Nihayet, eski bir minarenin üzerine oturmuş, kaşısında iki cariye, el bağlanmış bir adam gördü.

Cariyeler, zorbanın kalın ve acı sesine, hafif bir mukabele ile: — Sultan Mustafa Efendimiz buradadır.. Dedi.

Asi, anlamıştı. Hemen cevap verdi:

— Padışahın dışarda Yenice-i kuallarmız size muntazirdir.. Sultan Mustafa, mukabele edecek yerde:

— Su isterim!..

Divanıldı. Çünkü, üç günden beri yivceksiz, içecekiz buralıkmıştı. Bu zavallı adamın hayatı açlık ve sefalet geçiriyordu. Kerdeşi Sultan Ahmedî Evvelî keşke Fatih kanunnamesine uyarak kaldıysa idi. Her gün zehinlenme, aç katma, ızrap ile yaşayan Sultan Mustafa büsbütün mecnuna dönmüştü. Akıl su-

urru külliyen zail olmuştu. Şimdi de ikinci defa olarak tali onunla alay eder gibi oluyordu. Tekrar padışahlığa çağırılıyordu. Hem de alâde âsi bir devşirme ve memleketisiz tarafdandır...

Zorba, hemen dedikleri kulubesinin altına seyriltti. Yukarı seslendi:

— Padışahımızı buldum.. Susuzdur. Su veriniz!..

Yenice-i kualları derhal telâtin bir somak ile su indirdiler.. Sultan Mustafa, kama, kama somaktaki suyu içti ve bitirdi. Hararetinden yanımtı. Zavallı cariyele de aotı.

Zorbalardan bir ikisi daha asayya indi. Cariyelere sordular: — Valide Sultan nerede? — Eski sarayda... [2]

Zorbalardan bir ikisi hemen eski saraya seyrilttiler.. Valide Sultan, gölmek ilk olarak varmak büyük bir şerefti. Çünkü, alâde bir zorbalıktan veziriazama olmak vardi.

Asiler, eski saraya varıp Albaza Sultanı gıdılar.. Debdöbe ve darat ile Sultan Mustafanın olduğunu yere getirdiler..

Zorbalı, bin müşkülâtla Sultan Mustafayı kulubeden yukarı bağlayarak çekmişlerdi. Çünkü, dört tarafı örülmüş bir derinliğe kapalı Sultan Mustafanın, çıkacak bir kapısı bile yoktu.

Asilerin bulunduğu havvaya indirilen Mustafanın mecali yoktu. Ayakta tutuldu durabiliyordu Mustafa'yı müddet, yani Seyitülâslâmın atına bindirmek istedikler.. Üzerinde duramıyordu. Kulluklarına girerek arz odasına götürdüler..

Mecup, hasta, bışur bir adam, padışah yapmak isteyen zorbalıların elindeydi. Hayatı tehlikeye atılmıştı. Ulema denilen makule de bu devşirme yabancı unsurun pisvası idi.

Zorbalıların, başı sarıklıların, seyhlerin, vüzeranın işine Sultan Mustafa geliyordu. Çünkü, bu meczup padışahı istedikleri gibi idare ederek vur patlasın edeceklerdi. Nitekim, Genç Osman evvel padışah olduğa zaman aynını yapmışlar mıydı?..

Sultan Mustafa, komkuyordu. Yenice-i, arz odasının önünde bağırıp çağırırken yerinden hoplıyordu:

— Aman, beni kurtarın!..

Diye acı sesler çıkarıyordu. Hele, zorbalıların güneşten parlayan silâhları onu büsbütün ürkütüyordu. Silâh parıltılarının yüzüne akseden şulesinden kaçınmak için kendisini sağa, sola atıyordu.

Sultan Mustafaya ulema ve zorbalı:

— Padışahım, korkacak bir şey yoktur.. Kullarımız ayağınız turabiridir.

Dedikleri halde o, bışurane ve gayri ihtiyari halde ifraz ederek tam manasiyle akal ve suundan âri olduğunu gösteriyordu.

(Arkası var)

[1] Naima tarihî: S. 213, C. 2.

[2] Eski saray, şimdiki Üni-versitenin bulunduğu yeri.

Tersane inşası için hazırlıklar başladı

11 Vapurun siparişinde anlaşma oldu

İstinyedeki fabrika ve havuzların tevsi ve burada yeni tesis yapılması için mühendisler ve mütehasşınlar tarafından etüd-ler başlanmıştır. Münakale Vekâleti İstinye yeni bir tersane inşası ve Kasımpaşa, İstinye havuzlarının islahı için bu seneki bütçesine fevkalâde tahsisat koyacaktır. Bu hususta Maliye Vekâleti ile temastır yapılmaktadır.

Diğer taraftan Deniz Yolları umum müdürü İbrahim Kemal Baybora dün şehrimize dönmüştür. Umum müdür, İngiltereye asmarlanacak vapurlar hakkında demistir-iki:

— Müzakerelerin varılan neticesi bir rapora Vekâlete bildirilmiştir. Son karar Vekâlet verecektir..

Öğrendiğimize göre, müzakereler tam bir anlaşma ile bitmiştir. Vekâlet verilen neticesi son defa gözden geçirmektedir. Sipariş mukavalesi hukuk müşavirleri tarafından hazırlanmıştır. Bugünlerde imzalanacaktır.

BELEDİYE

Galatasaray - Tünel caddesi genişletilecek

Tünel ile Galatasaray arasındaki caddenin; Galatasaray meydanından itibaren genişletilmesi için dün Belediye heyeti bir araya gelmiştir. Mühendisleri tarafından mahalde teklifler yapılmıştır.

İlk partide eski Galatasaray polis merkezi ile Galatasaray lisesi arasındaki dükkânların havi ada istinâk olunup yıkılacaktır. Eski polis merkezinin hâlen sahibi Sümer Banktır. Belediye bu hususta Sümer Bankla da temasa geçmiştir.

GÜMRÜK

Komisyoncular üçte bir azaldı

Türk gümrük komisyoncuları İstanbul Birliği dün bir toplantı yapmıştır. Toplantıda, son zamanlarda ithalat azaldığından ve gümrüklerde meydana gelen işsizlik üzerine görüşmüştür. Yaşanan tekliflerde İstanbulda gümrük komisyoncularının üçte bir nisbetinde azaltılacağı ve bir çoklarının başka işlere başladıkları görülmüştür.

MÜTEFERİK

Demir stoklarının kontrolü

Mintaka Ticaret Müdürlüğü demir stokları hakkında verilen beyannameleri dün Ticaret Vekâletine göndermiştir.

Beyanname vermiyenlerin elerindeki miktarı doğru yazıp yazmadıklarını ve beyanname vermemiş kimselerde mal olup olmadığını Emniyet müdürlüğü kaçakçılık bürosu takip edecektir. Bu hususta hazırlıklara başlanmıştır. Faaliyete geçmek için emir beklenmektedir.

Alman eşyası İtalyan malı diye geliyor muş

İngilizler kontrol esnasında işi anladı

Memleketimize muhtelif cinsten ithalat eşyası getirirken İngiliz kontrol heyeti tarafından Malta'ya götürülen ve bir hafta sıkı bir kontrole tâbi tutulan İtalyan bandıralı Cınadi Bari vapuru limanımıza gelmiştir. Yalnız İngiliz kontrol heyeti vapurdaki malların karaya çıkarılmasını menettir-ginden eşyaları çıkarılamamıştır. Bu hususta İngiliz konsoloshanesinin müşadesi lazımgelmektedir. Teşebbüsler yapılmaktadır.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre, vapuru kontrol eden İngilizler birçok malların Almanya'ya ait olduğunu fakat bunların markalarını değiştiril-mek suretile İtalyan malı şekline sokulduğunu görmüşler-dir. Bu suretle Almanların İtalya yolile ihracat ve ithalat-bulunduğu anlaşılmış bulun-maktadır. Esasen bu yüzden de İtalyaya giden mallar da sıkı kontrollere tâbi tutulmaktadır.

Küçük haberler

★ Yaklaşan vaz minasebiyle seyrüseferin artacağı düşünülerek Mecidiyeköy - Maslak - Hacı Osman banyo ile Keleşköy arasındaki yol katran kaplama suretiyle tahkim oluncaktır.

★ Mecidiye kruvazörümüz tarafından dün Büyük Ada açıklarında ve Yassı Ada istikametinde top atışları yapılmıştır.

★ Şehir Tiyatrosu bahçesinin yeniden tanzimi ile bu bahçenin etrafına duvar çekilmesi için bir proje hazırlanmıştır.

★ Enebi sulara gitmek isteyen vapurların vaziyetini tetkik etmek üzere kurulan komisyon dün toplanmış. Nazım ve Bîrhan vapurlarının müraacatını tetkik etmiştir. Karar Münakale Vekâletine bildirilmiştir.

★ İnhisarlar İdaresi bira kalite-sini yükseltmek ve daha nefis bira istihval etmek için Belçikadan bir mütehasş getirmiştir. Müte-hasss Bomonti ve Ankara fabrikalarındaki istihvalat üzerinde tetkikler yapacaktır.

★ Ticaret Odasına alınacak me-mur ve raporörler için dün im-tihan yapılmıştır. 35 kişi memur ve 9 kişi de raporör olmak üzere imtihanı geçmişlerdir. Netice iki gün sonra belli olacaktır.

★ Mağkade Bayan Meral'ın idaresindeki «Çocuklara mahsus her nevi klâsik ve köylü dansları mektebi» nin 6 dan 11 yaşına kadar olan talebeleri önümüzdeki cumartesi günü saat 16 da Fransız Tiyatrosunda Kazanlay menfaatine bir müsamerere verecekler-dir.

★ Haydarpaşa demir yolu istas-yonu müntehasında yapılmakta olan büyük beton köprü Ağus-tosia tamamlanacaktır.

Ehligetsizlere motosiklet verilmeyecek

Şehir Meclisi dün muhtelif işleri görüştü

★ Şehir Meclisi dün Vahi ve Belediye reisi Lütfi Kandarın reisliğinde toplanmıştır.

Maliye ile Belediye arasındaki alacak ihtilâflarının müzakere ile hallolunması hakkındaki kavanin emrümüne mazbatası okunmuş-tur. Bu aralık bazı âzalar, beledi-yenin hazineye olan borcundan istisna edilen 400 bin lirasının da affolunmasını istemişlerdir. Neticede için müzakere ile halli kabul oluncamıştır.

Bundan sonra Zabıta Belediye Talimatnamesinin müzakeresine devam oluncamıştır. Kabul edilen yeni maddelere göre, küçük mayan hiç kimseye kira ile motosi-klet verilmeyecektir. Her motosi-klette mutlaka bir kotna bulunacaktır. 10 yaşından aşağı çocuklara bisiklet kiralanmayacağı gibi bunlara ebeveynleri de bi-siklet a-a bindiremeyeceklerdir. Bisiklet de her halde ehliyetna-ma ile kiralanacaktır. Hiç bir cadede yan yana iki büyük arab-a gidemeyeceklerdir.

İKTİSAT

Tüccarın elindeki yapı-gılar satın alınıyor

İhracı memnû olduğundan tüccarın elinde kalan yapıgıların mübayaası için dün Ziraat Bankasına emir gelmiştir. Banka, Ege malların 68, Anadolu malların 65 ve en iyi cinsleri 70 karu-stan alacak, bedellerinin yüzde de yetimliği peşin olarak müte-bakisini de vade ile ödyecektir. Yalnız bu malların Ticaret Vekâ-letinin tesbi ettiği standartize tiplerinden olması şarttır.

DENİZ

Bir yelkenli yükünü atp inikend kurtardı

Denizlerde fırtına hafiflemekle beraber devam etmektedir. Fırtına yüzünden evvelki gün bir yelkenli Marmarada batmak tehlikesi geçirmiştir.

Un ve buğday yüçüyle Kaca-bigadan limanımıza hareket eden Hamzanın idaresindeki 16 tonluk Kıvılcım isimli yelkenli fırtına-ya yalakanmış ve batacağını gören tayfalar hamileyi denize atıma mesbur kalmışlardır. Saatkerce denizlerle boğuşan yelkenli dün ötesi benisi parçalanmış olarak ve boş bir halde limana gelmiştir.

Bir köy kâfibi para çalıp kaçtı

Gümüş Camiköy, (Hususi) — Kazamızın Hususi Muhasebe köy kâfibi Mustafa oğlu Hasan Önel, Hususi Muhasebeyi 246 lıraya zimmetine geçirek kaçmıştır. Ayrıca 50 liralık bir ihtilâs tesbit edilen Hasan Önel zabıta-cıya tutulmuştur.

SAHİPSİZ KALAN ARAZİ PARÇASI

Şimdi, bir de Groenland katası meselesi var. Burası ev-velce, malum olduğu üzere, Danimarkaya aitti. Almanlar, Danimarkayı ortadan kaldırdılar, fakat, Groenlandı bittabi istila edemediler.

Danimarkanın diğer toprak parçaları, meselâ İzlanda, İngi-lizler tarafından işgal edildi. Fakat, Groenland, işgal edile-miyor. Çünkü, bu toprak parçasının vaziyeti, bir anlaşma-ya göre, ancak Amerikan fileri sorularak tayin edilebilir.

İlk defa, dünyada, geniş bir arazi kaç güdür sahipsiz bekli-yor.. Bakalım, buraya hangi hâmi talip olacak!

İ L A H İ

V A - N Ö

Va-Nü siyasi muharrirlerle şaka ediyor ve onların tahmini dayanan yazılarını bahis

GÜNÜ TENKİTLERİ

Misyonerler kıyafet değiştirdi

1873 de Sadullah Paşa: «Kadın-larımız evlerine kapandıkları gibi, erkeklerimiz dahi memleket-lerine kapandıklarından cemiyet-i beşeriyenin ahval-i terakkikatından o derece gâfil üzereyiz ki, etrafımıza muhit olan akvam günden güne ilerlemekte ve bu sa-yede mânen ve maddeten bize galebe emekte oldukları halde, biz yine dört el ile cehl-i taassuba sarılıp andan ümmid-i necat ediy-oruz» diye büyük bir hüsnü ni-yetle garbe dönmeyi, garbi gör-meyi tavsiye ederken Baybıl Havz sinsi sinsi bu hüsnü niyeti-mizi istismar ederek harekete baş-ladı, saman atından su yürütüp aramıza katıldı; Hristiyanizma-nın kara külpesini bön, saf, Al-lahlık bir tavazu ile sokaklam-ızda sürüdü durdu.

Eski zevki idame ettirmek ist-egile, dar ve geri kâfildaki it-tiham edilen Muallim Naci Paşadan sonra bize garbi işaret e-dip:

Çakan şu sevmaadan zahidan cihani görün, Nasıl güzel geçiyor âlemin zamanı görün, Bilin betalet-i gayret bilin ne hasil eder, Bakın şimendifere bir de kârrıvı görün!

Dediği, bütün hüsnü niyeti ve samimiyeti ile garbin dinamiz-masını örnek diye gösterdiği zaman Anadolu'nun göbeğinde mis-yoner sarayları döşeniyordu.

Muallim Naciden sonra Hüseyin Cahit Yalçın: «Ben artık şaka mehtaç değilim, ne ararsam garple bulurum, bana garp lâ-zım!» iddilesi ortaya atılıp, onun arkasından Mehmet Akif, belki de Cahidin düşüncesile ta-bana tabana zat bir ideal ile, bü-tün islam âlemini ayandırmak, koldandirmek, birleştirmek gay-retini güdüp:

Sahte mübadil bonoları işi bonoları işi

Dün bazı yerlerde araştırmalar yapıldı

Sahte mübadil bonoları tahki-katına devam edilmektedir. Ele geçirilen bonolar Maliye Vekâle-tine gönderilmekte ve onada sahteliktin tesbi oluncamaktadır.

Diğer taraftan ellerinden bono bulanların ve sahtelikleli hâdisesini gazetelerde yeni öğretmenler polise müraacat ederek bonolan-ın sahte olup olmadığını tetkik ettirmektedirler.

Aldığımız malûmata göre, za-bıta dün de bazı yerlerde araştırmalar yapmıştır. Hâdisle ile alâkadar görülen bazı ehasıs da malûmatlarına ve ifadelerine mu-racaat edilmektedir. Tahkikatın başlanlarında yeni sahtalar göste-receği anlaşılmaktadır.

NOTLAR

İLÂHİ HADİ BEY

Güllane hastahanesine yatı-rlan bir genç bayan erkek ol-muş ve adı Hadiye iken Hadi-ye çevrilmiş.

Bizim Nanemollaya haber verdim de:

— Hoşgeldi, safa geldi amma, kadının erkek olmasına da tam sırası ya?.. Cevabım verdi!

SAHİPSİZ KALAN ARAZİ PARÇASI

Şimdi, bir de Groenland katası meselesi var. Burası ev-velce, malum olduğu üzere, Danimarkaya aitti. Almanlar, Danimarkayı ortadan kaldırdılar, fakat, Groenlandı bittabi istila edemediler.

Danimarkanın diğer toprak parçaları, meselâ İzlanda, İngi-lizler tarafından işgal edildi. Fakat, Groenland, işgal edile-miyor. Çünkü, bu toprak parçasının vaziyeti, bir anlaşma-ya göre, ancak Amerikan fileri sorularak tayin edilebilir.

İlk defa, dünyada, geniş bir arazi kaç güdür sahipsiz bekli-yor.. Bakalım, buraya hangi hâmi talip olacak!

İ L A H İ

V A - N Ö

Va-Nü siyasi muharrirlerle şaka ediyor ve onların tahmini dayanan yazılarını bahis

Bakın mücahit olan garbe şimdi bir kerre, Havaya hükmediyor, kama olmuyor da yere... Dönüp de âtil olan şarkı seyredin: Ne geri! Yakında kalmayacak yeryüzünde belli yer!

Diye feryat ederken, beyaz sakallı, nur yüzü ihtiyarlar, hak yolunu, doğru yolu gösteren Kitab-ı mukaddesi sokaklarda, vapur ve trenlerde bize sunuyor-lar, esiz bir alçak gönüllülikle edercinin kapılarını çalıp kamâ-me'nin kubbesinden nur getirdik-lerini söylüyorlardı.

Melez Türk peri masallarının her «af» çeken kahramanı kar-şısında «Emret Sultanım!» diye beliren bir dağda yerde, bir du-dağı gökte zencisi gibi her «garpe-diye» karşına «âbisi-i libas-ı katrani» bir keşiş belirdi, 1870 den 1940 senesine kadar garbin fikriyatını istiyenlerin önüne Ka-mâm'e'nin çarmanı tel'in edenle-ri dikildi ve çamçak çamçak üç ruhun ikisi aşılacak istendi.

Bir asırda bir fikri ayartmayı kâr sayan hristiyanlık dehası ni-hayet kocaman kara serpuş ve katran rengi uzun ciplerler alt-ında Türk dünyında iflas etti. Bugün aynı Dehann vâzırı Şan-zelze kıyafeti minerveverler ve-mek istiyorlar; o minerveverler ki, keşislerin saltasını ruhlarma bürümüşlerdir.. Fikirlerinin ay-dınlığını manastırların tavan de-diklerinden alıp da insanlar bize gene Kudüs havası terennüm e-diıyorlar.

«Buyurunuz ata binelim» di-yen küflü süvarinin atını Zey-tindeğada oynattığını ve frañk cenfilmenin beni davet ettiği su-arenin Kamâm'e avlusunda veril-diğini biliyoruz.

Misyonerler kıyafet değiştirdi. SELÂMÎ İZZET SEDES

Taksim gazino-suna ilâve

Gazino dün münâ-kasaya çıkarıldı

Yeni Taksim Belediye gazino-sunun tekmar münakasaya çık-arılması için yapılan şartname ta-mamlanmış ve diünden itibânen münakasa açılmıştır.

Şartnameye göre, Belediye burasını üç yıl müddetle kiraya vermekte ve her yıl için 16 bin lıra kira istemektedir. İhale ö-nümüzdeki ayın ikisinde yapı-lacaktır.

Diğer taraftan buraya yeni ba-za tesisat ilâve olunması kararlaştırılmıştır. Bunun için 30 bin lıra tahsisat bulunmuştur. İla-ve inşaatına da önümüzdeki ay başlanılacaktır.

EDEBİ ROMAN : 24

BAŞTA ESEN

KAVAKYELİ

Mecilifi: SELÂMÎ İZZET

Yollar kalabalıktı, kol kola yü-rüyorduk. İskelele yaklaştı -mız zaman vapur göündü. O za-man Nermin:

— Bak dedi, sana söylemeyi u-nuttum, bugün Orhan geliyor. Birdenbire iskele, halk, bütün Ada gözlerimin önünde döndü; gözlerim karardı; bütün âsâ -man genişliği hissettim. Orha-nı bir gün takdim etmişlerdi. O günü hiç unutmam. Elini uzat-mış:

— Bonjur mon bey!.. Demişti. Bâğımsız, çarpık vücudlu, diş-lek, cılız bir adamdı. O gün göz-üğünün zinciri ile oynyarak Ner-mine bir şeyler anlatıyor, Ner-

min de sinirli sinirli dinliyord-u. Onların bu hali gözlerimin önünden gümee..

Nermin kolunu sıkı:

— Ne o, gene çaldın?

— Hayır.

Ne yapacağımı tasarlamıyo-rum. Vapur yavaşmış halk çö-müye bağlanmış. Birden, nâfil oldu ne yaptım bilmem, baş par-mağımın tırnağını kopardım, ka-namaya başladı. Nermin:

— Ne yaptın? Dedi.

Hemen çantasından mendilini çıkardı, parmağımı sardı. Ben i-tidallımı muhafazaya çalışıcam.

— Seytan tırnağı vardı, kopar-dıdın.

Nermin her zamaniki gibi soğuk-kanlı idi:

— Eim tek durmaz ki.. Di-yordu.

Nihayet Orhan kalabalık ara-sında göründü; yanında biri da-ha vardı. Nermin onlara doğru yürüdü, ben uzaklaştım; onlara görünmeden kaçmak istiyordum.

Nermin döndü, arkasına baktı, gözlerle beni aradı. Ben hiç aldır-ış etmedim; başka tarafa bakı-yordum. Yaptığımı terbiyesizlik olduğumu fark bile etmiyordum.

Üçü yürümeye başladılar..

Arkalarından takip ediyordum. Nermin Orhanın yanındaki ta-nımadığımı zata biraz fazla soku-luyor gibi; Orhan da Nerminle mümkün olduğu kadar sokulmak ister bir vaziyette..

Bir an durdular, gözlerini u-ğusturdum. Acaba bana mı böy-le geliyor? diye düşünmü.

Herhede kışkırtıktan gözle-rimin karardığını, yanlış gördü-gümü temenni ettim, yoksa her-kes onları benim gözümle gör-meseydi, halleri pek gülmüktü.. Bir kadına sokulmak, yakın ol-mak isteyen bir erkek, bu erkek-

ten uzaklaşmaya çalışıp başka bir erkeğe sokulan bir kadın.. Ne gülünç, hattâ ne iğrenç bir man-zaral.

Onlar saptılar, gözden kaybol-dular; ben sahil boyunca evimin yolunu tuttum.

Nerminin neden o kadar mül-tefit olduğunu, bana neden gü-lür yüz gösterdiğini, yumuşak davranışını şimdi anlıyorum..

Orhan ve Orhanla beraber bir-ni daha bekliyordu. Neden bunu söylememişti?..

Anlıyorum, bu kadın beni çil-dirtmek, kışkırttıktan istifa-e ederek beni kudurtmak, ara-mızdaki mânevî rabatları böyle bayağı bir careye baş vurup sağ-lamamak, kuvvetlendirmek isti-yordu.

Kalbimde asabi bir kinin sivri dişlerini, yırtan tırnağını hisse-di-yordum, bağrımdaya acıyan, kanı-yan bir nokta var..

Gözüm parmağımı ilisti.. Bir-den parmağımdaki bağdan nef-ret ettim, mendili kopartıcamna çekip çıkardım; etim çere mağ-rur uzanan gölgesini çiğnemek-ten hâz duyacağım bu kadının

mendilini yere attım, çiğnemek istedim. Ayayımı basacağım za-man burnuma hafif, gönlü olksı-yan bir menekşe kokusu geldi. Ha-yat bir rüyadır.. Galatasaray li-sesi.. Misafir salonu.. Beyaz el-divenli bir el.. Menekşe hanım..

Eğdim, mendili yerdan aldım. Kenarları incecek dantel işlemeli incecek ketenden bir mendil.. Tam ortasında bir kan lekesi..

Benim kanım, onun kokusu.. Ka-nıma onun kokusu sinmişti..

Mendili burnuma götürdüm, derin derin koklad

SON HABERLER

Skajarakta büyük bir deniz muharebesi oluyor

(Bastaraftı 1 inci sayfa)
İninde kâin Elverum şehrine taarruz teşebbüslerine hâlâ, beyhude teşebbüs edilmektedir. Norveç kataları köprüleri berhava ediyorlar ve Finlandiyalıları gibi, kayaklı müfrezeler, Alman müfrezelerini tamamen kışkırttıktan sonra imha ediyorlar. Yağan şiddetli kar, bazı yerlerde 50 santimetre kalınlıkta. Ve motorlu Alman kuvvetlerinin ilerlemesine mâni olmaktadır.

Norveç kıtalarının Kongsvin-gerden çekilmeleri üzerine gerek Elverumda, gerek Hamarda pek yakında kat'î bir muharebeye intizar edilmektedir.

İkinci Fin gönüllü takımı da Norveç topraklarında Almanlara karşı çarpışmaya başlamışlardır. Narvik'i işgal eden İngiliz kıtaları Norveç ilerlerine doğru ilerlemeye başladıkları bildiriliyor. Almanlar Narvik limanının müttefik kuvvetleri tarafından zaptı üzerine, uzak şimalden çekilmişlerdir. Zannedildiğine göre müttefikler bugün maden minerallerinin bir kısmını arasında taşıyan ve İsveç hududu yakınında bir şimendifer istasyonu olan Bjørnfjelli işgal etmişlerdir.

"Aftenbladet" gazetesinin Kar-na muhabiri bu sabah İsveç hududu üzerinde bulunan Riksgränsen kasabasında bir buçuk saat süren şiddetli muharebeler olduğunu bildiriyor. Bu muharebeler neticesinde bir Norveç bölüğü hududa geçmiş ve hududun öte tarafında mahpus tutulmuştur. Muharebe sahasını terkeden Almanlardan çoğu Norveçli tarafından muhasara - ya alınmıştır.

LONDRA, 16 (Husut) — İngiliz deniz kuvvetleri, Narvikte bulunan Alman deniz kuvvetlerini tamamiyle imha etmiştir. İngiliz bahriyeleri, İngiliz toplarının himayesi altında şehrin bir kısmını işgal etmişlerdir. Bombardman neticesinde bazı binalar, özellikle Royal oteli harap olmuştur. Narvikteki Alman kuvvetleri, Narvik - Kiruna demir yolu boyunca geri çekilmişlerdir. Norveçliler, bu Alman kuvvetlerini ihataya hazırlanmaktadır. Almanların vaziyeti sıkışmıştır. Bir Alman gazetesi'nin Amsterdam'daki muhabiri İngilizlerin Narvik'in 100 mil şimalinde Tromsø ile Narvik'in 90 mil cenubunda Foldenford arasında muhtelif noktalara ihraç ettiği bulunduklarını bildiriyor.

Bununla beraber, Londra'da ihraç noktaları işfa edilmektedir.

Norveç gönderilen İngiliz kuvvetleri, Kanadalı kıtaatın başka İmparatorluğun her tarafından gelen alaylardan mürekkeptir. Bunlar, mükemmel talim görmüş cüzütamlardır.

Seferberliğin muvaffakiyeti ile ilerlemesi yüzünden Norveç kataları, mühim mükayeste kuvvetlenmiştir.

NORVEÇLİLERİN MUKAVEMETİ

İsveçten gelen son haberlere göre, Almanlar Norveçin batı - cenubunda Norveçlilerin kahramanca mukavemetine rağmen bazı mevzî muvaffakiyetler kazanmışlardır.

Norveç hükümetinin bir tebliğine göre, Trondheim ile Hamar arasında itisak noktası olan Domboas'a Almanlar paralıla kıtaat indirmişlerdir.

Öyle zannediliyor ki, bu harekatin hedefi Oslo'nun şimalinde bulunan Norveç kıtaatının mühimmat ve erzak almasına mâni olmalarıdır.

Norveç İngiliz kıtaatının ihraçı haberi Norveçte olduğu kadar İngiltere ve Fransa'da büyük bir istila edenele karşı takdir ve hayranlığa değer bir cesareti döven Norveç kataları bu haberi hususi bir sevinçle karşılamışlardır.

RİBBENTROP'UN SÖZLERİ
Daha bir hafta evvel Von Ribbentrop Berlin'deki yabancı gazetecilere şöyle diyor:

"Alman kuvvetleri bundan sonra Norveçte hiç bir İngiliz ve Fransız gözükmeye cesaretini gösteremeyecek için icabeden tedbirleri alacaklardır."

İngilizlerin yaptığı ihraç hareketleri şimal denizine hakim hale geldiklerini iddia eden Almanları gülmeye mevkîe düşürmektedir.

NORVEÇ HÜKÜMETİNİN BEYANNAMESİ

Norveç hükümeti dün gece Norveç milletine hitaben neşrettiği bir beyannameye müttefik orduların Norveç parasını tedarik

ların Norveç parasını tedarik etmek için bulamadıkları ve bineraleyle Fransız ve İngiliz paralarını kanunî para olarak kabul edilmesini tavsiye etmektedir. Resmî kambyo, Norveç ve İngiltere bankaları arasında bilâhiat tesbit olunacaktır.

Beyannameye deniliyor ki:
"Norveç müttefiklerden istediği yardımı elde etmiştir. Bu yardım muazzam teşebbüsler için sağlam temeldir. İlk âlâmetler bunu isbat eder:

Narvik ve civarı geri alınmıştır. Bir çok Norveçli tayyareciler, müttefiklerin heyeti seferlerinde vazife almışlardır. 15 nisan'da Londra'ya geçerek askeri makamları teması gelmiştir."

Norveçin bütün askeri ve sivil makamları Fransız ve İngilizlere yardım etmek ile mükelleftir. Her Norveçlinin vazifesi mezkûr makamata yardım etmek, diğ - mamı vatan hainlerinin ve casusların hareketini baltırmaktır.

Bu müşkül anlarda Norveç milletinin millî bir hayata, millî istiklâl hak kazanması lâzımdır.

HAVA FAALİYETİ

Hava Nezareti tebliğ ediyor:
"Kraliyet hava kuvvetleri tarafından düşmanın Stavanger hava üssine karşı yapılan hareketi evvelki gece de muvaffakiyetle devam etmiştir. Bombardman tayyareleri hava meydanına ve civardaki binalara taarruz ederek infikâl maddeleri kuvvetli bir - çok ağır bombalar atmışlardır. Yangın bombaları da büyük bir muvaffakiyetle kullanılmıştır. İlk şiddetli yangın çıkmıştır. Bütün İngiliz tayyareleri salimen üslerine dönmüşlerdir.

Harbin bîdayetindenberi İngiliz tayyarelerinin bu hava üssine karşı yedi kere hücum ettikleri kaydolunmaktadır. İngiliz tayyareleri her defasında Alman bombardman tayyarelerine ve hangarlarına bombalar atarak mî - ralözü ateşi açarak bunları tahrip etmişler veya hasara uğratmışlardır."

İKİ ALMAN TAYYARESİ DAHA DÜŞÜRÜLDÜ

İngiliz tayyareleri, dün Stavanger'de iki Alman deniz tayyaresini düşürmüştür.

SKAJERAK'DA DENİZ MUHAREBELERİ DEVAM EDİYOR

Stokholm, 16 (A.A.) — Götterberg'den gelen haberlere göre, den Skajerak'ın şimalinde büyük bir deniz muharebesi olmuştur. Bu muharebe şimdi Skajerak'da devam ediyor.

İKİ ALMAN VAPURU MAYNA ÇARPTI

İki Alman sığınakının Kattegat'ın en dar noktası olan Marstrand önlerinde mavna çarptıkları bildirilmiştir. Her iki vapur da ağır hasara uğramıştır.

BİR İNGİLİZ VAPURU ÇARPTI

Londra, 16 (A.A.) — 4511 tonluk İngiliz Stancliff yük vapuru İsveçyanın 90 kilometre açığında cuma günü torpilleştirilmiştir.

DENİZ HAKİMİYETİNİN BİR NETİCESİ

Amirallığın bir tebliğine göre, harbin başındanberi ilk defa olarak geçen pazar yarısı biten hafta içinde düşman harekâtıyla hiç bir İngiliz ticaret gemisi batmamıştır.

NORVEÇİN ALTINLARI

Nevyork 16 (A.A.) — Almanların Norveç'e asker çıkarmalarından evvel vola çekmiş olan Bergensford adındaki Norveç Transatlantik, 19 milyon dolar kıymetinde altın hamulesi ile Nevyork'a muvasalat etmiştir.

İtalya'nın vaziyeti

(Bastaraftı 1 inci sayfa)

Diplomatik mahfiller bu hareketleri İtalyanın Almanya'ya bir müzaheretî şeklinde telâkki etmektedirler. İtalya bu suretle müttefik filosu başkumandanlığına Akdenizde cüzütamlar çekerek şimal denizine götümmesi için ihtarda bulunmak istemistir.

Fasist hükümeti şimdiki halde radyosile ve bütün matbuatla ahalîyi şu fikre imaleye gayret etmektedir:

"Avrupada hiçbir millet bu harpten haric kalamaz!

Roma, 16 (A.A.) — Torino'da bulunmakta olan Alman askeri heyeti Roma'ya gelmiştir.

Halifaks Balkan Elçileri ile son mülakatını yaptı

Toplantıda Roma ve Moskova elçileri de bulundu

Londra, 16 (A.A.) — Lord Halifax, Ballenarddaki İngiliz elçileri ile dün öğleden sonra son bir mülakat yaptı. Bu konferansa Roma ve Moskovadaki İngiliz elçileri de davet edilmiştir.

Bu görüşmeler hakkındaki tebliğ pek yakında neşdedilecektir. Bu tebliğ intizaren resmî mahfillerde görüşmelerin neticesi hakkında büyük bir ketumiyet gösterilmektedir. Bu mahfillerde sadece kaydedildiğine göre bu görüşmelerin büyük bir ehemmiyeti haizdir ve geçen hafta cereyan başlıyan hâdiselerle bu hâdiselerin mevzu bahis safirlerin bulundukları memleketler üzerinde husule getirdiği etkiler ve ehemmiyeti bir kat daha arttırılmaktadır. Mezun İngilterede kalmakta olan sir William Seers müstesna olmak üzere diplomatların ekserisi bu hafta vazifeleri ne döneceklerdir.

Türk limanları arasında kömür nakliyatı navlunu

Koordinasyon heyeti tarafından tesbit edildi

Ankara, 16 (İkdam Muhabirinden) — On altı nisan'dan tesbiti başına kadar Türk limanları arasında maden kömür nakliyatı navlunları, koordinasyon heyetine tesbit edilmiştir. Buna göre, Havza'dan İstanbul'a 195, İzmir, Mudanya, Gemlik, Derince 215, Bandırma, Erdek, Tekirdağ, Çanakkaleye 220, Ayvalık ve İzmir'e 225, Fethiye, Marmaris, Karaburun ve Samsun'a 250, Hopaya 275, İskenderuna 310 kuruş navlun, üçer'leri alına - caktır. Fakat bu fiyatlar yüz el - li ton ve daha fazla nakliyat için olup kok kömürü nakliyatında yüzde on fazlasile müteberdir.

15 yıl içinde 20 bin muallim yetiştirilecek

Köy enstitüleri kanunu bugün Meclise veriliyor

Ankara, 16 (İkdam Muhabirinden) — Köy enstitüleri teşkilî hakkındaki kanun lâihyası yarın "bugün" Mecliste konuşulacaktır. Bu lâihyaya göre, 15 sene içinde, memleketin ihtiyacı olan yirmi bin muallimi yetiştirmek için, Kars, Kastamonu, Sığışir, İzmir, Trakya, Kayseri, Malatya, Arifiye, Trabzon, Hatay, Adana, İsparta, Samsun, Antalya Van ve şark vilayetlerinin birinde 16 köy enstitüsü teskil edilecektir.

Bunların bir kısmını bu seneden açılması için Maarif Vekâleti şimdiden tertibat almıştır. Vekâlet bu enstitülerin inşaatı için beş senede sarfedilmek üzere üç milyon lira tahsisat istemektedir.

Almanların anî taarruzu

(Bastaraftı 1 inci sayfa)

sevketmeğe karar vermiştir. Faaliyetleri şüpheli görülen kim - seler ise hususî bir nezarete tâbi tutulacaklardır.

BELÇİKA HARİCİYE NAZIRININ BEYANATI

Brüksel, 16 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Belçika Haricîye Nazırı Spaak, dış politika hakkında ayanda verdiği izahat meyanında ezcümle demistir ki:

"Belçika 1936 danberi usanma - dan bitaraf bir siyaset takip etmiş ve bu siyaseti hiç değişmemiştir. Belçikanın dış siyaseti dürist ve samimîdir. Ve hiç kimse Belçika tarafından aldatıldığını iddia edemez. Belçikanın kendi hudutları dışında doğrudan doğruya hiç bir menfaati yoktur.

Belçika garp devletlerinin bir müdahalede bulunmalarını istememistir. Belçika muhtemel bir harpten korunmak için, mukaddes hâdîstîliğini muhafaza etmek hakkına sahiptir."

Üçüncü netice, Almanya yeni bir cepheye harp etmeye mecburdur. Müttefik kıtaatı ihraç edilmiş ve orada Norveç kıtaatı bulmuştur.

Dördüncü netice, Almanyanın uğradığı manevî mağlubiyettir. Kising'in teşkil ettiği kukla hükümeti yıkılmıştır. Amerikada, beyaz evden yükselen büyük sek - kuvvet istimalını takbihi etmiştir. Son 8 günlük muharebe diğer bir kurban daha vermiştir. Alman propagandası bütün dünya bilgelidir ki, Fransız milleti hürriyeti uğrunda harp ederse mağlup edilemez."

Ayan Meclisi müttefiklerin Baş - vekili alkışlamıştır.

HARP KOMİTESİ TOPLANDI

Harp komitesi saat 12,15 de Albert Lebrun'un riyesinde toplanmıştır.

Doğarçık

O obüs seferleri uzarken

Gazeteler yazıyorlar: Şehirdeki otobüs seferleri uzatılacakmış. Meselâ Keresteciler - Eyüp otobüslerinin giditaki son durağı Eyüp yerine Kemerburgaz olacakmış. Hani ya o günler? Hele bahar, yaz ve güz mevsimlerinde bu otobüslerin Kemerburgaz gibi İstanbul'un güzel yerlerinde birine kadar gidip gelmesi öyle emir bir şey olur ki, bunun tadına doyum olmaz.

Tabii, öteki otobüsler için de bu böyledir. Faraza Çarşamba - Mecidiyeköy otobüsleri için bahar, yaz ve güz mevsimlerinde Kâhtane köyü yolu - Cendere boğazına kadar tenezzül seferleri tertip etmezler? Bu mevsimlerde Cendere yolunu ve Cendere boğazını o eşsiz keyif ve zevkini için şehir halkı tatması?

Yine faraza Sirkeci - Ramis otobüsleri aynı mevsimlerde Küçük köye, Valide suyunun güzelim dere boyunca kadar için ilmesinler? Sonra Sirkeci - Topkapı arabalarının bir kısmı meşhur Maltepe bağlarına, bir kısmı da Çarpıcı, Veliefendi çayrlarına kadar gidecek olurlarsa az müştî mi bulurlar, az para mı kazanırlar? Hatâ bu hatın otobüsleri Floryaya kadar bile bol bol seferler yapabilirler. Eğer bu dediklerin olursa halkta da gezmeye, tozmaya, kıra, su başına, ormana muhabbet artar ve yazın bahar güz mevsimlerinde şehrin kahvelerinde ve kahve önlerinde pinokliyenler bu dedim yerlere giderek hiç olmazsa bir günlük bir sayfiye ve hava tedvili hayatı yaşamış olurlar.

OSMAN CEMAL KAYGILI

İsveç'in müdahale tedbirleri

(Bastaraftı 1 inci sayfa)

eyalette canavar düdükleri ko - nuluşu, sığınaklar yapılmış, ı - şıkların derhal söndürülmesi için hazırlıklar ikmal edilmiş, fabrikaların ekserisi maskelenmiştir.

Petrol satışı sıkı kontrol altına alınmış mayı mahrukatı satan bütün ticarethaneler hükümet tarafından müsadere edilmiştir.

Malmoe, Helsinghor, Leyksil, Uddevale ve Harnsaa dahil olmak üzere bazı limanlara vapurların girmeleri yasak edilmiştir.

Diğer taraftan haber verildiğine göre, İsveçin Berlin'e elçiliği anavatan dönmek istiyen İsveçlilerin derhal hareketlerini kolaylaştırması Alman hükümetinden istenmiştir.

Müttefikler zaferden emie

(Bastaraftı 1 inci sayfa)

tır. Fakat, bunların hiç birisi bu son hesabı kadar yanlış çıkmamıştır. Bu harp, manevî kuvvetler ve onları koruyan cesur müdafilerin maddî kudretleri sayesinde kazanılacaktır."

Paris, 16 (A.A.) — Ayan Meclisinin bugünkü toplantısında Başvekil Reyno hükümet namına beyanatta bulunmuştur.

Reyno, yapılmakta olan harekâtlara zarar verecek ifşaatta bulunamayacağı ve fakat vaziyetle hülâsa edeceğini söylemiş ve demistir ki:

"Amiralik, Almanyanın şu vaziyata uğradığına bana bildirmiştir: Sırf harp filosunun yüzde 30 u hasara uğramıştır. Kru - vazîrlarının yüzde 20 si ve torpilotlarının yüzde 15 i hasara uğramıştır. Bundan başka müteaddit denizaltıları da batmıştır."

Elde edilen ikinci netice İsveç demir madenleri yolunun kesilmiş olduğudur.

Üçüncü netice, Almanya yeni bir cepheye harp etmeye mecburdur. Müttefik kıtaatı ihraç edilmiş ve orada Norveç kıtaatı bulmuştur.

Dördüncü netice, Almanyanın uğradığı manevî mağlubiyettir. Kising'in teşkil ettiği kukla hükümeti yıkılmıştır. Amerikada, beyaz evden yükselen büyük sek - kuvvet istimalını takbihi etmiştir. Son 8 günlük muharebe diğer bir kurban daha vermiştir. Alman propagandası bütün dünya bilgelidir ki, Fransız milleti hürriyeti uğrunda harp ederse mağlup edilemez."

Ayan Meclisi müttefiklerin Baş - vekili alkışlamıştır.

HARP KOMİTESİ TOPLANDI

Harp komitesi saat 12,15 de Albert Lebrun'un riyesinde toplanmıştır.

SPOR

KİŞPEŞT:4-BEŞİKTAŞ:2

Macarlar dün de hâkim bir oyunla galip geldiler

Yazan: Adnan Akın

(Bastaraftı 1 inci sayfa)

stadında İstanbul şampiyonu Beşiktaşla yaptı. Macarların biribirine zed olan oyunlarını görebilmek ve bu takım hakkında tam bir kanaat edinmek isteyen meraklıları havanın da güzelliğinden istifade ederek stadin dört tarafında yer almış bulunuyorlardı. Saat 16,50 de hakem Tarım idaresindeki oyuna takımlar şu kadrolarıyla çıktılar:

Macarlar: Gergo — Onadin, Ratkay — Lugeşi, Zalay, Odry — Kirgeş, Deri, Palgykar, Molnar, Kalogay.

Beşiktaş: Bek-sime Fenerli Hüsameddini alarak:

Hüsameddin — Taci, İbrahim — Feyzi, Muhterem, Rifat — Eşref, Tarık, Şeref, Hakkı Hayatı.

Oyuna Beşiktaşlılar başladılar. Ve sağdan yaptıkları ilk hücum Macarlara bir kornere mal oldu. Beşiktaşın müferrid bir kaç hücumundan sonra Macarlar bilhas - sa soldan tehlikeli akımlara başladılar.

Oyun çok durgun ve isteksiz bir halde iki tarafın topa vur - giyle geçiyordu. 10 unca dakika - da ilk Macar şutunu Hüsameddin kornere önkedi. Tekrar Macarlar hücumu geçtiler fakat bu sefer cephelerini meşhur oyun - cularına sağ tarafa geçirdiler.

15 inci dakikada Hayatinin güzel bir ortasını Şeref yakaladı bu gol fırsatını Hakkıya İkrâm etti. Hakkı'nın çektiği şut kalecinin eline çarparak kurtuldu. Beşiktaş takımında canlık gözü - miye başladı. Bununla beraber Macarlar hücumlarından geri dur - muyorlardı. Nitekim 17 nci dakika - da Macar sağ ayağının şutunu di - rek çevirdi. Buna yetişen sağ ayak şutunu atı ama top yükselmeden av - ta çıktı.

Macarların birinci golü:

21 inci dakikada yeni bir Macar atakında top sol iğe geçti. O da yenden bir şutla takımın birinci golünü yaptı.

Beşiktaşın golü:

27 nci dakikada Beşiktaşın sağ - dan bir hücumunda topa vuram - yan Macar müdafileri topu Şe - refin önüne bıraktılar. O da kar - şılıktan istifade ederek Beşiktaşın beraberlik golünü yaptı.

Oyun biraz hızlandı. Macarlar soldan ve sağdan Beşiktaş kale - si - ni tehdiye başladılar.

Beşiktaşın ikinci golü:

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

33 üncü dakikada ortadan iler - liyen bir Beşiktaş hücumunda

Geliyoruz dediler

(Bastarakleden devam)
kâb edildiği de şüphelidir. Tak - riben 650 miya mesafededir. Nak - liye gemilerinden mürekkep bir kaftinden vasatı sürati 12 mil o - larak kabul ederek, Narvik'e giden gemiler, bu mesafeyi en az 55 saatte katetmişlerdir. Bu, iki gün yedi saat demektir. De - mek ki 15 nisan günü sabah Nar - vike çıkan İngiliz askerlerinin iki buçuk gün evvel, yani cuma günü İngiltereden hareket etmiş olmaları lâzımdır. Şu halde, İngiliz ihraç kuvveti, Almanlar, Norveç çıktuktan dört dört bu - çuk gün sonra hareket etmiştir. Büyükle bir kuvvetin irkâbı ne kadar uzun hazırlıklara muhtaç olduğunu anlamak için, Al - manların son Norveç ihraç ha - ketini, pek uzun zamandanberi hazırladıklarını ve martın son haftasında işe başladıklarını kay - detmek kâfidir. Demek ki Al - manlar, son hamleyi yapmak için 15 gün sarfetmişlerdir. İngilizler ise 6 - 7 gün içinde ihraç or - du - sunu hazırlamış, irkâb, nakil ve ihraç etmişlerdir. Alman dost - larımız müsaade ederlerse, "Yıl - dırım harbi" buna derler diye - ceğiz ve icabında soğuk kanlı İn - gilizlerin de yıldırım harbi ya - pabilecek kudrette olduklarını söyleyeceğiz.

Norveçteki İngiliz yıldırım har - binin Alman yıldırım harbin - den şu farkı vardır ki cuma gün - ü bu sınırlarda çıkan yazımız - da da söyledimiz gibi, Alman - ya, emniyet prensipine riayet et - meden her şeyi sürat ve eür - le halle kâllığına halde, İn - g - lizler, hareketlerini cüret, sürat ve emniyet prensiplerine istinad ettirmişler ve tam askere yap - mışlardır.

İngiliz ordularının Narvik - den başka, demiryolu veya yol - larla memleketin içine bağlı o - lan diğer fiyor ve limanlara cı - karlıdıklarına şüphe yoktur. Bu - lardan en mühimmi, iki gün ev - veli söyledimiz gibi, Alman iş - leti altında olduğuna dair, şin - diye kadar hiç bir haber alına - mış olduğumuz, bu itibarla Norveçlilerin elinde bulundugu - nu kabul ettiğimiz Bomslads ha - lici ile bunun nihayetindeki An - dalsness limanları için bir demir - yolu'na hem Trondhjem'e, hem Hamar'a oradan Oslo'ya bağ - lıdır. İngilizler, Norveçlilerin de yardım ile süratle ilerleyerek Norveçin cenubunu ve cenubu garbisini istila eden Almanları mağlûb etmeye çalışmaktadırlar. Buradaki Almanların, birkaç gün sonra sıkışık bir vaziyete düşecekleri muhtemeldir. Onlar da bunu anladıkları için Skager - rak boğazının Norveç kıyılarına yerleşmek için son gayretle cı - lışmakta bulunmuşlardır. Bun - dan maksadları, Danimarkanın şimal sahilleri de ellerinde oldu - ğu için, Skagerrak boğazının i - ki tarafına hakim olmak ve böy - lece Norveçin cenub kıyılarına Danimarkadan asker göndermek imkânı temin etmektedir. Fa - kat, İngiliz deniz ve hava kuv - vetleri de, buraya hakim olma - ça çalışarak Almanların Norveç - ce yeniden mütemadiyen ihraç yapmalarına mâni olmağa cı - lışmaktadırlar. Mesafenin kısaldığı ve Danimarkadaki Alman hava üssine yaklaşıldığı dolayısıyla vaziyet Almanların lehine ise de, İngilizler de deniz hakimiyetine sahibirdir ve havada da Al - manlardan geri kalmamaktadırlar. Bu yüzden Almanların, Norveçteki ordularını Danimar - kadan kâfi dercede ve munta - zaman takviye edeceklerine iht - imal verilemez. Bu takdirde, Al - manyanın, İsveç istila etmek iste - mesi muhtemeldir. Esasen, Skandinavya mücaadesi Fransız Başvekilinin dediği gibi "demir harbi"dir. Demir ise Norveçte değil, İsveçtedir. Norveç, İsveç demirinin kus yaz kapanıyan ihraç işkalesi ve yoludur. Alman ya için, Danimarkadan ve de - nizden Norveçteki kuvvetlerini ikmal ve takviye edemediği tak - dirde, yapılacak iki şey vardır:

1-İsveç de istilaya kalkışmak

2 — Norveç macerasından vaz - geçmek.

Birinci şık, İsveçin şiddetli mukabilesile karşılaşacak gibi görünmüyor. İngilterenin şiddetli ve seri hareketi, İsveçin kırık ce - saretni tamir etmiş olsa gerek - tir. Bu vaziyette, İngiltere ve Fransa, İsveç de yardım ede - ceklerinden demir harbi, bûs - bütün genişleyecek ve Sovyetler işe müdahale etmedikleri tak - dirde, Almanya, İsveç, Norveç, İngiltere ve Fransa'nın karşısın - da yalnız kalarak demir harbini, ve demiri bûsbütün kaybedecek gibi, Baltık denizindeki tam hakimiyeti de en az yüzde 50 elinden geçirecektir.

Bu itibarla akli selim, Norveç macerasından "zararın neresin - den dönlürse kârdır" diye dön - meyi emreder; fakat Almanyada, akli selim hakim olaysdı, bu do - let, tek kurşun atmadan kazan - dığı bedava zaferlerle ıktifa e -

Tarihi tefrika: ALLAHIN ARSLANI ALİ

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Ali'ye biat etmeyenlerden biri de Amr ibni Âs idi...

Hic bir mücadeleye karışma. Deyip geçti. Ali, bu sefer de (Üsâme) ye dönüldü.

— Ey Resulullahın sevgilisii... Sen de sö...
Dedi.

Üsâme, Resulullahın en büyük sevgisi olan (Ali) ye karşı gayet ihtimalkarane bir vaziyet alarak cevap verdi:

— Ya Emirülümminin!.. Eğer benden biat talen edersen, bunu memnuniyetle ifa ederim. Eğer bir emir verisen, ona da itaat ederim... Yalnız, bir meseleye muhalefem. O da, ehli islama karşı kalıcı çekemektir. Zira, (Allah) a ve onun (Resul) ına iman edenlerle mukataleye girişmek için, Resulullah ile ahdetmiş-tir.

Dedi. Emirülümminin Ali, bu sözleri dinledikten sonra, acı, acı gülümsedi:

— Acaba zanneder misiniz ki, ben asker toplayıp da ehli islama mukataleye girişeceğim... Hatırla, halika bu kadar zulüm ve itisaf eden Emelvi reislerinden bir tek şahsın bile, benim elimle burnumun kanamasına razı değilim... Hepiniz bilirsiniz ki, her kuvvetin ilkinde olan, iyilikleri mukatafatsız ve kötülükleri cezasız bırakmayan bir (Allah) vardır... Ben o (Allah) a, hepinizden evvel iman ettim. Ve o günden bu güne kadar, o imanıma da her an dikkatle ziyade kuvvetlendirdim. Bunun içindir ki, ne bir kavim ve kabile ile mukataleye girişecek ve ne de şahsın kısıssı müs-tahak olmayan bir şahsı tedip edecek değilim. Asker toplamaktan maksadım, sadece Emelvilere tarafından muhtemel olan bir hareketin önüne geçmek, ehli islama arasına bir nifak ve gıyâk gıyâmetine meydan vermemektir.

Dedi. Üsâme, (Ali) nin bu sözlerinden ikabından husula gelen memnuniyeti bildirmek istedi. Fakat (Ali) derhal onun sözünü keserek, şöylece devam etti:

— Dur, Üsâme... Söylüyecak-krım bitmedi... Ben, bütün bunları talimim etmiş olduğum için, hilafeti kabul etmek istememiş-tim. Ancak, büyük bir ısrar karşısında kaldığı m için kabul ettim... Şunu iyi biliniz ki, omuz-larına tahmil edilen bu ağır yükten, dün olduğu gibi, bugün de memnun değilim... Sizde ve bana bütün biat edenlerden rica ediyorum. Eğer ehli islama hak-kında benden daha faydalı bir kimseyi biliyorsanız, derhal beni hilafet mevkîsinden çekiniz. Onu seçtiniz... Benim özümden biat ediniz. Göreceksiniz ki, hiç itiraz etmeden, ben de sizinle biat budur.

edeceğim... İşte, size son sözüm. Diyerek süküti etti.

Emirülümminin, bu sözleri o kadar müessir bir eda ile söyledi ki, muhabetçileri fena halde mahcup oldular. Söylüycek söz bulamadılar. Başlarını önlere eğerek, sessizce dağıldılar.

(Ali) henüz kendisine biat etmemiş olan bu zevatı daha makûl ve daha mantıklı sözlerle ikna eder ve kendisine orada biat ettirebilirdi. Fakat, henüz kendisi kâinatında hür bırakmayı tercih ederek, böyle bir harekete teşebbüs etmedi.

(Ali) ye biat etmeyenlerden biri de (Amr ibni Âs) idi... (Mısır) kut-asını fetiheden ve orayı uzun zaman valilikle idare etmiş-yen bu zat, kendisini hakıs-ye-re azleyleyen sabık Halife (Osman) ile bütün Emelvilere aleyhinde idi. Hatırla, muhtesim okuyucularımız hatırlarlar ki, — (Osman) ın hilafete intihap edildiği gün, mesici şerife onunla hevesanlı bir münakaşaya giriş-ti... Onun hayisîyet ve mevkinî sarsacak sözler söylemiş... (Osman) ın şehit olmasını müteakip bazı kimseler, Amr ibni Âs'ın derhal (Ali) ye koşarak biat et-

ceğini zannetmişlerdi. Halbuki bu zat, bunun aksini gösterdi. Medincede, bütün iburası ceyvan acı camışırken, o bütün bunlara uzaaktan seyirci kalmakla iktifa etti. (Ali) nin hilafete intihabından sonra da, sessizce evine çekildi.

Yukarıda naklettığımız vak'a-dan bir gün sonra, Eshabı kiramın güz delerinden (Mugire bin Şübe), Emirülümminin (Ali) yi ziyarete geldi. Sözü döndürüp dolandıktan sonra:

— Ya Emirülümminin!.. Sana, iki mühim zarar gelmesinden korkuyorum. Biri, (Sam valisi - Muaviye)... Diğeri di, (Amr bin Âs) dır. Bunları gücendirmek için, Muaviye'yi Sam vilâyetinde ipka etsen, Amr'ı da Mısır valiliğine göndersen iyi olur.

Dedi. Ali, Muşirenin sözlerini de dinledi. Ve bu sözlerdeki maksadı anlamakta gecikmedi. Derin bir safir ve tevekkül ile:

— Ya, Mugire!.. Bana öyle bir tedbire bulunuyorsun ki, bunu yapıyorsun takdirde, gerçek Allah ve gerçek Nâs karşısında çok hacil düşerim... Bilirsin ki, hal-kın sikkâyetleri üzerine, ben de-fallere (Osman) a müraacaat ettim. Alkarakaların valiliklerinden azletmiş için ona nicalar ettim... Azlini istediğim valiler arasında (Muaviye) de vardı. Bu adam, Osman'ın müsamahalılarından istifade ederek bütün Suriye muntakasında âdetâ müstakil bir hükümdar halini aldı. Böyle bir kimseyi, valilikte nasıl ipka ederim... Ve onun, bana karşı ihlâs ve itaat göstereceğine nasıl emin olabilirim?..

Amr ibni Âs'a gelince... Bilirsin ki Amr, son derecede zekidir. Ve, Arap kavminin dahi-lerindendir. Kendisine tevdi edilen vazife ne kadar büyük olursa olsun, onu tamamıyla ifa edebilir. Ancak su var ki, bu adam, son derecede harist. Haber al-dığına göre, hilafet mevkîsine kendisinin intihap edileceğini zannediyordu. Fakat hilafet benim uhdemde taktarırdı edince, bundan çok büyük bir teessür duymuş... Hiç şüphesiz ki bu adam da bu-gün benim hakkımda hüsnüniyet beslemekteydi. Nitekim, daha hâlâ gelio bana biat etmemiş-tir. Saygı bu adamı Mısra vali olarak gönderirsem, hilafet makamına karşı onun da orada bir fesad çıkarmak ihtimali vardır... Samda Muaviye, Mısırda da Amr isyan ederse, islama âleminin hal ve âkibeti ne olur?..

Diye cevap verdi. Mugire, (Ali) nin bu haklı söz-lerine itiraz edemedi.

(Arkası var)

TAKVİM ve HAVA

17 Nisan

ÇARŞAMBA

Hicri: 1359 Rumi: 1356
4 üncü ay Gün: 108 Nisan: 4
Rebiülevvel: 9 Kasım: 162
Güneş: 5,18 Akşam: 18,51
Öğle: 12,14 Yatsı: 20,27
İkinci: 15,59 İmsak: 3,30

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava yurdun Trakya, Marmara havzası Karadeniz kıyılarında kapalı, diğer bölgelerde çok bulutlu geçmiş; rüzgârlar bütün bölgelerde ceunupat hafif esmiştir.

Dün, İstanbulda hava bulutlu geçmiş, rüzgârlar ceunupat sanieyede 1-3 metre hızla esmiştir. Saat 14 de hava tazyiki 1019,4 milibar idi. Sühunet en yüksek 15,6 ve en düşük 7 santigrat olarak kaydedilmiştir.

İmtiyaz sahibi ve Nesriyat Direktörü: E. İZZET. Basıldığı yer: SON TELGRAF Basimevi

RADYO

JALMA UZUNLUĞU
TAQ. 10.47 m. 16195 Koz. 30 Kw.
FAP. 31,70 m. 9445 Koz. 30 Kw.
1000 m. 132 Koz. 130 Kw.

17 Nisan Ça şamba

12.30 Program ve memleket saat ayarı, 12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12.50 Müzik: Muhtelif şarkılar. (pl.), 13.30/14. Müzik: Küçük orkestra, (Şef: Necip Aşkın), 1 — V. Kalman - Minyatür Suiç, 2 — Franz Abt - Ormanda Hülya ve ninni, 3 — Brusselemans - Flemenk dansı, 4 — J. Brahms - Macar dansı, No. 9.

18. — Program ve memleket saat ayarı, 18.05 Müzik: Çalanlar: Refik Fersan, Fahire Fersan, Vecihi, Cevdet Kozan.

1 — Okuyan: Müzeyyen Senar.
1 — Peşrev, 2 — Medenî Aziz ef. - Hüzzam şarkı - (Kerem eyle mestane ki), 3 — Kenal Emin - Müstear şarkı (Bu neşeden sana), 4 — Yorgi - Mahur şarkı: (Hâlâ kanayan), 5 — Osman Nihat - Kürdili H. Şarkı: (Akşam güneş), 6 — Saz semaisi.

III — Okuyan - Semahat Özdenes.

1 — Süreyya - Hüzzam şarkı: (Sen sanki baharın gülüsün), 2 — Levâ hanım - Hüzzam şarkı: (Ey saba hüsnü an) 3 — Rakım - Hüzzam şarkı: (Aşkın bana bir güzi elem), 18.50 Müzik: Halk türküler, Çalanlar - Cevdet Çağla, Fahri Kopuz, İzzettin Ökte, 19.10 Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 19.30 Konuşma, (Diş politika haberleri), 19.45 Müzik: Fasi heyeti, 20.15 Konuşma, 20.30 TEMSİL: (Yemen) Yazan: Ahmet Naim Kanca, 21.30 Müzik: Riyasetimhur bandosu (Şef: İhsan Künceri), 1 — Fucik - Mars, 2 — J. Strauss - İkibahar neşesi (vals), 3 — Mendelssohn: Senfoni kantatenin Allegro, 4 — E. Reyer - Salambo operasından fantezi No. 2, 22.15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, esham - tihvilit, kambi - yo - nukut borsası (fiyat), 22.35 Müzik: Güzel sesler (pl.), 23. — Müzik: Cazbant (pl.), 23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

BORSA

ANKARA
16 - 4 - 1940

	Kapanış
1 Sterlin	5.24
100 Dolar	149.60
100 Frc.	2.9429
100 Lîre	7.595
100 İsviçre Frc.	29.2725
100 Florin	79.3713
100 Rayismark	—
100 Belga	21.9925
100 Drahmi	0.97
100 Leva	1.8075
100 Cek kronu	—
100 Peceta	13.31
100 Zloti	—
100 Pengö	26.9675
100 Ley	0.625
100 Dinar	3.5175
100 Yen	34.9175
100 İsvç Kr.	31.005
100 Ruble	—

Esham ve Tahvilât
Türk borcu I peşin 19.65
Türk borcu III peşin 19.65
Sivas - Erzurum 1 19.55
Sivas - Erzurum 2 19.58
Sivas - Erzurum 5 19.58
T. İ. Bankası nama peşin 8,30

İstanbul Ziraat Mektebinden

Yeşilköy civarındaki Ayamama çukuluğu çayırından mektep vesaitiyle biçilecek kısımdan bakıye tahminen 700 dönüm vüs'atındaki çayırın şartnamesi muvabince biçme, kurulumu, toplama ve tene yapması işinin götürülerek 2/3/1940 perşembe günü saat 15 de Halkalıda kâin mektepteki çiftlik idaresinde açık eksiltme suretiyle ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin muhammen bedeli 700 lira tutan bu iş için 52 lira 50 kuruştan ibaret ilk teminatı eksiltme saatinden evvel mektepteki çiftlik veznesine yatırmaları, lokeri ve şartnameyi her gün mektep ve İstanbul Ziraat müdür-lüğünde görüp öğrenmeleri.

Bektaşılığın İçyüzü DEDE BABA

Yazan: Rahmi Yağız

- 29 -

Ömer çavuş tarafından kaleme alınan rapor nezarete gönderildi

Münir baba itiraz etti:

— Ben karakola gelmem! Tek-kede misafirlerim var.

— İfade vermiye geleceksiniz şeyh baba!

Sonra derviş Kâzıma döndü: — Sizin tiki arkadaşınız daha varmış. Nerede onlar?

— Burada, sokagin başındaki meydanlıktalar..

— Buraya çağırın da gidelim karakola!

— Yedikleri dayaktan yere serilmişler; hurdehaş vücutlerini dinlendiriyorlar..

Çavuş, Münir babayı, derviş-lerini, Musayı ve derviş Kâzımı toparlayarak yola çıkarırken ilâ-ve etti:

— Dayaktan pestilli çıkmış insan- lar var da hâlâ ortada bir şey yok diyorsunuz.. Haydi bakalım. Gürlütiyü nezaret halletsin!

Küçük kafilde önde Ömer çavuşla Münir baba, arkalarında dervişler, en arkada da diğer zaptiyeler bulunduğu halde Sütlüce-deki zaptiye karakoluna geldiler.

Ömer çavuş küçük odadaki saç sobayı yakardı. Yarı sarhoş kavgacıları karşısına düzdü. Münir babadan başlayarak hepsinin ifadesini tespit etti. Bu iş bitince Münir babaya:

Siz ve dervişleriniz gidebi-lirsiniz. Merdivenköyünden gelen dervişler geceyi burada geçirecekler. Nezaretten gelecek cevaba göre kendilerini biraka-cağım! Buyurun.

Dedi. Münir baba ile dervişle-ri, kindar bakışlarla Merdiven-köylü kardeşlerini hasırcasına süzerek karakoldan ayrıldılar. Babanın karakola gidişi, camla-rın taşlanması ile heyecana düşen ve bir kısmı savuşan misafirleri yatıştırmak için tekkeye döndü-ler..

Derviş Kâzımla arkadaşları Ö-mer çavuşa çok rica ettiler. Fakat çaresizlik içinde bulunan çavuş, sabahleyin erkenden hâdi-seyi bir raporla şöylece zaptiye nezaretine bildirdi:

Huzuru Âli Nezaretpenahiye

Maruzu çakiri künyeleridir ki: Sütlücede kâin Reşadettin Münir babaya ait bektâşî tekkesinde dün gece yapılan âşura gecesi esnasında misafireten med'u bulunan Merdivenköyü dervişleri-le tekke dervişleri arasında bir ihtilâf zuhur ederek karşılıklı mü-sâteme hengâmında reşadettin Münir babanın derviş Kâzım nam fakire ve dedesine izafeten (zaten mabeyin hafiyeliğinden başka ne iş görür dedeniz? Kırk yıllık med-rese mezunu Beyazid imamı Hafız Nuri'ye ne deyu baba ederek posta ve taca geçirdi?.. Bunca can yakan, hanüman söndüren ki-mesneye reşadet caiz olmaz) di-yerek küfürde bulunduğu ve sa-baha karşı saat 6 da tekke cam-larının hariçten taşlanması mü-shahede olunarak yapılan tahki-katta bu insana karşı mukabele-yi kalkışan Merdivenköyü der-vişlerinden cihan nâmile maruf derviş Musanın, Münir baba der-vişleri tarafından darbedildiğini müteakip sokaga atılması heng-a-mesinde fartı tesecirle merhum tarafından taşla camların kırıl-dığı anlaşılmakta yapılacak mu-a-melenin ilâfları tarafı çıkırane-lerine emir ve işar buyurulması istidisle diğer nefer dervişin karakolhanemizde mevkuf tutul-dukları arz ve olbapta ve hatiyai ahvalde emir ve ferman Hazreti menlehiülmindir.

Fi 18 muharrem 322
Yevm: Salı
Sütlüce karakolhanesi çavuşu Ömer

Rapor, nezarete giderken Ö-mer çavuş endişe içinde bulunan derviş Kâzıma:

— Gelecek habere göre hareket edeceğiz. Mesele mühim. Münir baba bu insatla kendisine zarar getirecek!

Dedi. Her biri odanın bir ta-rafına bütölerek başlarını gö-güslerine dayayıp horultuya baş-layan arkadaşlarının arasına der-viş Kâzım da yerleşti. Merdiven-

köylü misafirler, aş gecesinin ni-hayetini zaptiye karakolunda, tah-talar üzerinde pineklyerek ge-çirdiler..

— 2 —

Devlêtu Abdülfettah Paşa Haz-retleri sıkıntı ile yuvalarında tembel tembel süzülen gözlerini mabeyin yaverinin gözbebekleri-ne mihliyerek sordu:

— Bir derviş mi arıyor dedin? Nasıl derviş bu?

— Merdivenköyünden geliyo-rum. Dedi paşam?

— İceri salona al.

— Başüstüne paşam!

Yaver, ziyareti haber verdiği derviş paşanın emrile bitişik sala-ona alınıya gidirken yerinden kalkkan Abdülfettah Paşa kendi kendine:

— Hayırlı bir haber var inşal-lah. Dedeye iyice tenbihlemiş-tim. Mutlaka genç kadının izni bulmuştur.

Diye söylendi. Sonra aynanın karşısına geçerek yakasını, kor-donlarını tanzim etti. Yaver tek-rar geldi:

— Derviş salona aldım. Emri-mize muntazır paşam!

Dedi. Abdülfettah paşa, gün-ferdir derin bir düşüncenin esi-riydi. Karısından ayrıldığı gün-denberi paşanın sıkı dostluğunu da kaybeden mabeyin kâtiplerin-den Sacit, paşanın durgunluğunu arkadaşlarına işaret etmiş:

— Allah hayırlar versin. Ab-dülfettah Paşa Hazretleri bu -günlerde çok meşgul. Dairesinden ayrıldığı yok. Evvelce akşamları Beyoğlunda şöyle bir kaç kadeh çakıştırır, güler, söyler eğlenir-di. Epeydir bundan da vaz geçti. Sık sık zaptiye nazırı sefik paşa ile görüşüyor. Başka bir iş yap-tığı yok?

Şikâyetini yapmıştı.

Paşanın filhakika dehetli canı sıkılıyordu.. Rengigül, dara çekildiği günün ertesi sabahı tek-keden ayrılmış, bir semti meç-hüle savuşmuştu. Paşanın gerek dede babaya yaptığı tesirle der-vişlere genç kadını aratması, zaptiye nazırının sivil taharri me-murlarını bu izi bulmaya sevket-mesi, mabeyini hümayuna men-sup hafiyelerin araştırmaları hiç bir netice vermemiş, İstanbul kazan, memurlar ve dervişler kepçe, bir aydan fazladır yapılan bütün araştırmalar boşa gitmişti.

Paşa ne yapacağını, nasıl ed-ceğini bilemiyordu.. Günden gü-ne bu düşüncenin tesirle eriyen Suriyeli devletli; dedenin:

— Öntümüzde muharrem ayı var. Umarım ki, Rengigül tekke-lerden birine kapılanmıştır. Başka nereye gidecek. Dervişlerimiz Piçimizin keremile onu bulurlar.. Hiç değilse ondan malûmat ed-nirler.

Diye verdiği teminata bel bağ-lıyarak beklemeye koyulmuştu. İşte bugün günlerdir beklediği-ze, Rengigüle dair bir malûmat alacağını kestirdiği dervişin geli-şi paşayı heyecana düşürmüştü.

Paşa, sararmış yüzüne zoraki bir tebessümün ışığı ile memnun bir mâna vermiye çalışarak der-vişin beklediği salona girdi.

(Arkası var)

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Osmanın Nisantaşında Güzel sokakta Fikret Akil aleyhine açıldığı davada: Müddeialayim imzasını inkârı halinde istiklat istediğini ve gelmediğini takdirdi istiklaptan kaçınarak imzayı kabul etmiş sayılacağına dair gıyap ka-rarı tebliğini istemiş ve bundan bahsile müddeialayhe ilânen on-beş gün müddetle gıyap kararı te-bliğine karar verilmiş olduğundan muhakeme günü olan 20/4/940 sa-at 11,30 da mahkeme'ye bizzat ve-ya bilvekalâ gelmeniz muameleli gıyap kararı makama kaim ol-mak üzere ilân olunur. (26180)

ADLİYE

Bir kızı fuhşa sürüklüyorlardı

Taksiminde Talim... civarında oturan Vasıtkı adında bir ka-dın tahdidi bir kızı evine da-vet etmiş ve orada kızı Adım Cemal adında bir adamla tanıştı-rup bir odaya kapamak istemiş-tir. Fakat kızın feryadı üzerine ikisi de yakaalanmış ve Adliyyeye verilmislerdir. Vasıtkı ile Ad-dem Cemal fuhşa teşvik suçun-dan dolayı sonu hâkimliğince tevkif edilmişlerdir.

BİLETÇİYİ DÖVÜŞ

Sabıkahılardan Nuri Samatya-da tramvaya binmiş ve bilet pa-rası yüzünden biletçi ile kavga et-miştir. Biletçiye bir yumruk at-tan ve hakarete bulunan Nuri yakaalanmış ve dün Üçüncü Sulh ceza mahkemesinde sorguya çe-kilerek tevkif olmuştur.

SİGARA HIRSIZI 9 AY YATACAK

Sabıkahılardan İsmail Hakkı Sultan Hamamında balıklık Sü-leymandan zarf kağıt alırken raf-ta duran 2 lirahak tiryaki siga-rası paketiini aşımak isterken ya-kalanmış ve Adliyyeye verilmis-tir. Dün Üçüncü Sulheza mahkeme-sinde muhakeme edilen İsmail Hakkı 9 ay hâsse mahkûm edil-miştir.

OSMAN MÜNİR MAHKÛM OLDU

Matbaasında bastığı Stad mec-muasının 10 numaralı nüshasına malibba adını yazmamak suçun-dan dolayı muhakeme edilen Os-man Münir dün Altıncı Adliyye ce-za mahkemesinde matbuat kanu-nunun yedinci maddesi: tevkifin 10 lira hafif para cezasına mah-kûm olmuş ve cezası tecil edil-miştir.

POLİS

Sahte aspirinler meselesi

Piyasaya sahte Bayer aspirin-leri çıkarılmıştır. Kaşenin şek-linden ambalajının en ufak te-ferruatına kadar aynen tiki edil-miş olan bu aspirinler tahvil edil-miş, aspirin evsafını haiz görül-müştür. Ancak Bayer müesses-e-si sikkâyette bulunduğundan bu hususta tahkikat yapılmakta ve bunların nerede imal edildikleri araştırılmaktadır. Meselenin bun-dan sonraki mahiyeti ticaret mah-kemesince tedkik ve rüyet edil-mesi icabeden bir firma taklidi davası olmaktan ileri geçemeye-celidir.

İstanbul Üçüncü Sulh Hukuk Mahkemesinden: 940/722

Almanya'da Dresden şehrinde (A gehe et commande No. 97 G. D. I.) markalı 9 kânunucvvel 937 tarihli ve 7320 : 21 No.lu Sandık Brud 187 kilo Smyrna vapuru-nun 129 uncu seferi ile 10/1/938 tarih ve 307 No.lu konsimanto ile iki sandık eczayı tıbbiyenin gümüşgününe gelmiş ve bunun konsimontosu ziyaa uğramış bu-lunması hasabıyla mahkemeniz-den ziyaa uğrayan konsimento-nun iptali ile yenisinin itasının talep edilmiş bulunduğundan key-fiyet Ticaret kanununun 638 in-ci maddesi: muvabince mezkûr konsimento her kimin elinde ise mahkemeye ibrazı ve ibraz edil-medik takdirde muayyen olan müddet'in bitiminde iptaline ka-rar verilerek nüshası sanıyesi ver-dirileceği ilân olunur. (26008)

PAK KALAR ASIR KURUSLAR SERVET YAPAR

T. İŞ. BANKASI

1940 Küçük Carî Hesaplar

IKRAMİYE PLANI

1 adet 2000 liralık	= 2000.— liras
3 " 1000 "	= 3000.— "
6 " 500 "	= 3000.— "
12 " 250 "	= 3000.— "
40 " 100 "	= 4000.— "
75 " 50 "	= 3750.— "
210 " 25 "	= 5250.— "

Kesideler: 1 şubat, 1 mayıs, 1 ağustos, 1 ikinciteğin tarih-lerinde yapılır.

Gümrük Muhafaza Genel K. İst. Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan:

1 — Teşkilât ihtiyacı için alınacak 65 kalem veteriner ecza ve âlatın 20 nisan 940 cumartesi günü saat 10 da pazarlığı yapılacaktır.

2 — Bunların muhammen bedeli 991 lira 85 kuruş ve ilk te-minatı 75 liradır.

3 — Liste ve şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde Galatada Mumhane caddesinde İbrahim Rifat han ikinci katteki komisyona gelmeleri. (2816)

FOSFARSOL

KAN, KUVVET İSTİHA ŞURUBU

FOSFARSOL, Kanın en hayatî kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tath istah temin eder. Vücade devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabi buhranları uykusuzluğu giderir. Muannid inkubazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürriye, Sitma nekahatle-rinde, Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret faideler temin eder.

FOSFARSOL' ün: Diğer bütün kuvvet şuruplarından üstünlüğü DEVAMLİ BİR SURETTE KAN, KUVVET, İSTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kulla-nanlarda bile tesirini derhal göstermesidir.

Sihhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.